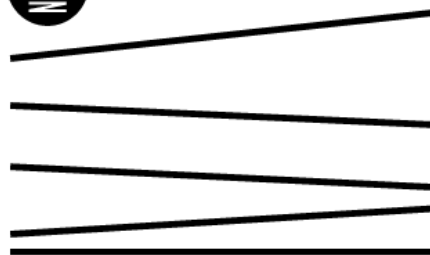

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Zola, Émile.; oversat af Emil Petersen.

Angrebet paa Møllen

Kjøbenhavn ; Kristiania : A. Christiansens
Forlag, 1900

56 s. :

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

E. Zola.
Angrebet
paa
Mollen.
1900.

58, - 362 - 8°

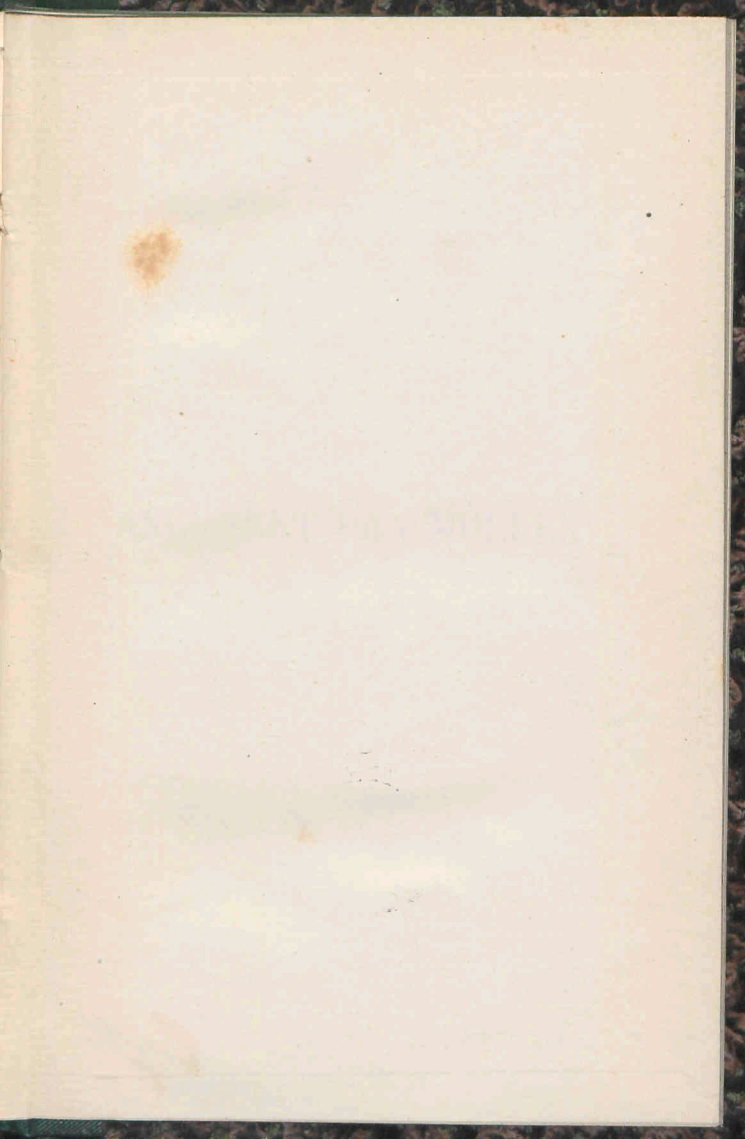
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 58 8°

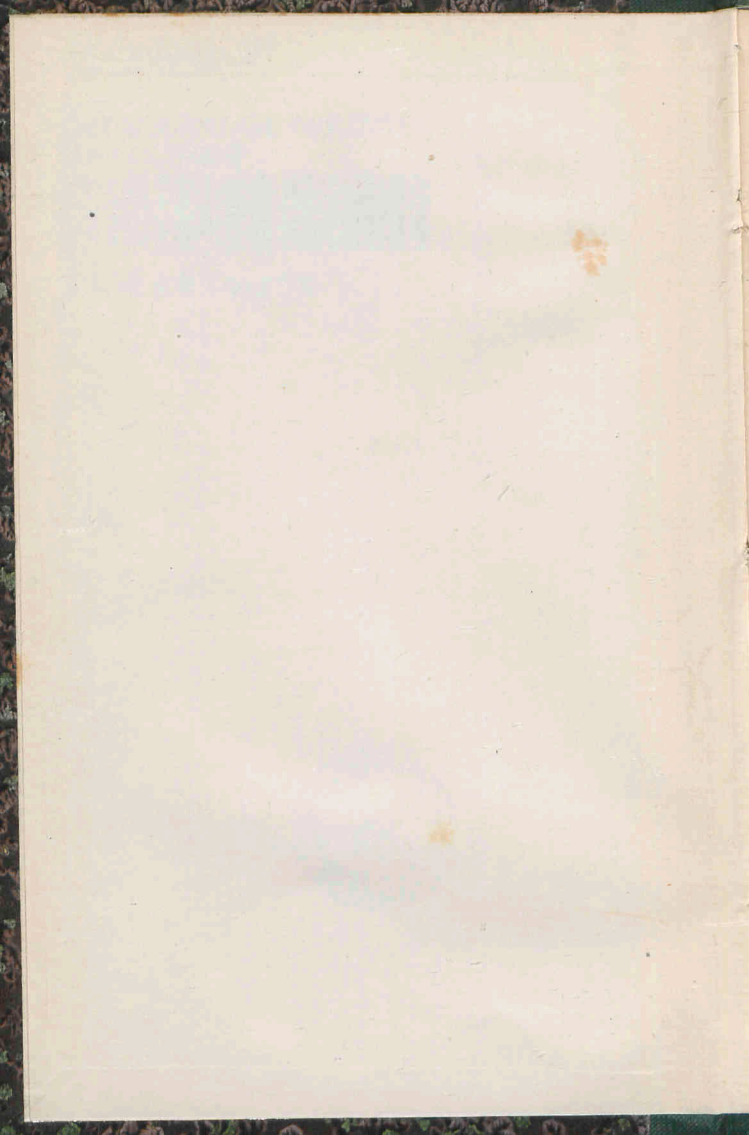

1 1 58 0 8 13431 X

REX/S

ANGREBET PAA MØLLEN

ÉMILE ZOLA

«Christiansens
Miniaturbibliothek»

Slut-

ÉMILE ZOLA:

ANGREBET PAA MØLLEN

OVERSAT

AF

EMIL PETERSEN

A. CHRISTIANSENS FORLAG
KJØBENHAVN — KRISTIANIA

MDCCC

I.

Paa Fa'er Merliers Mølle var en smuk Sommeraften en stor Fest. Man havde stillet tre Borde sammen paalangs i Gaarden, bestemte for Gæsterne. Hele Egnen vidste, at den Dag skulde Merliers Datter Françoise forloves med Dominique, en Knøs, som man beskyldte for Dovenskab, men som Kvinderne i tre Miles Omkreds betragtede med straalende Øjne, saa godt saa han ud.

Fa'er Merliers Mølle var en morsom Indretning. Den laa netop midt i Rocreuse, paa det Sted, hvor Landevejen slaar en Bugt. Landsbyen har kun én Gade, to Rækker af Rønner, en paa hver Side af Vejen; men netop ved Omdrejningen brede Engene sig og store Træer, som følge Morelleflodens Løb, dække Dalens Grund med deres prægtige Skygger. Der findes ikke i hele Lothringen en mere beundringsværdig Plet Natur. Tilhøjre og tilvenstre beklæde tæt Plantning og hundreaarig Højskov de jævne Skraaninger og fylde Horizonten med et Hav

af Grønt, medens sydpaa Sletten breder sig i det uendelige, vidunderlig frugtbar, med sine Jordstykker omgivne af levende Hegn. Det er imidlertid Friskheden ved dette Perspektiv af grønt, der er det særlig tiltrækkende ved Ro-reuse paa de varmeste Dage i Juli og August. Morellefloden kommer ud fra Skoven ved Gagny og synes at have modtaget Køligheden fra Løv-værket, under hvilket den løber milelangt; den fører med sig de hviskende Lyde og Skovens kølige Skygge. Og den er ikke ene om at bringe Friskhed: alle Slags rindende Vande synge under Træerne; ved hvert Skridt springe Kilder frem. Naar man følger de snævre Stier, er det, som om underjordiske Søer trænge op gennem Skovbunden, idet de benytte den mindste Revne ved Trærødderne eller i Klipperne til at udbrede sig som krystalklare Fontæner. De rislende Stemmer af disse Smaabække ere saa talrige og lydelige, at de overdøve Sidskenens Sang. Man kunde tro sig hensat til en fortryllet Park, hvor Kaskader falde til alle Sider.

Længere nede ere Engene fugtige. Kæmpe-mæssige Kastanjetræer danne store Skygger, medens Engen begrænses af en lang, lige Række af Popler med deres raslende Bladehang. Der gaar endvidere to Alléer af enorme Plataner tværs over Marken henimod det gamle Slot Gagny, der nu ligger i Ruiner. I denne Jord, der stadig vandes, voxer Græs og Urter umaa-deligt. Det er som en Have mellem to skov-

klædte Høje, men en naturlig Have, hvor Engene ere Græsplænerne og hvor kæmpemæssige Træer betegne Blomsterbedene. Naar Solens Straaler ved Middagstid falde lige, blaane Skyggerne og de ophedede Planter sove i Varmen, medens en kølig Skælven glider hen under Løvet.

Og det var dér, at Fa'er Merliers Mølle med sin Klapren oplivede en Krog af frodigt Grønsvær. Bygningen, der var gjort af Træ og Kalk, syntes at være fra Verdens Skabelse. Den stod halvt ned i Morellefloden, der paa dette Sted udvidede sig til et klart Bassin. Der var opført en Sluse og Vandet faldt fra nogle Meters Højde paa Møllehjulet, der under Omdrejningen knagede ligesom med en asthmatisk Hoste af et tro Tjenestetyende, der er bleven gammel i Huset. Naar man raadede Fa'er Merlier til at ombytte det, rystede han paa Hovedet idet han sagde, at et ungt Hjul vilde være mere dovent og ikke forstaa sit Arbejde saa godt; og han reparerede det gamle med alt, hvad der faldt mellem Hænderne paa ham, Tøndestaver, rustne Jernbeslag, Stykker af Zink og Bly. Det oplivede Hjulets Udseende, der var bleven ganske besynderligt, som smykket med en Fjerbusk af Græs og Mos. Naar Vandet gød sin Sølvstrøm ud over det, blev det som oversaaet med Perler, som saa man dets løjerlige Skrog gaa rundt under en straalende Pynt af Perlemoder.

Den Del af Møllen, som saaledes stod ned i Floden, saa ud som en barbarisk Ark, der var

strandet dér. Den største Halvdel af Huset var bygget paa Sten, og Vandet løb under Husets Gulv. Der var Huller mellem Stenene, som vare vel kendte i Egnen for de enorme Aal og Krebs, man kunde tage der. Nedenfor Faldet var Bassinet klart som et Spejl, og naar Hjulet ikke forstyrrede det med sit Skum, kunde man sé Flokke af store Fisk, der svømmede saa langsomt som Eskadrer. En forfalden Stige førte ned til Flodbredden tæt ved en Pæl, hvortil var fortojet en Baad. Et Galeri af Træ førte hen over Hjulet. Vinduer vare uregelmæssigt anbragte. Der var et Virvar af Hjørner og smaa Opmæringer af tilfældige Tilføjelser, af Bjælker og Tage, der gav Møllen Udseende af et gammelt, sløjfet Citadel. Men der voksede Efeu og alle slags klatrende Planter, som dækkede de værste Revner og klædte det gamle Hus med en Kappe af grønt. Unge Damer, der kom forbi, tegnede Fa'er Merliers Mølle i deres Skitsebog.

Den Side af Huset, der vendte ud mod Vejen, var mere solid. En Stenportal førte ind til den store Gaard, der tilhøjre og tilvenstre var omgivet af Skur og Stalde. Tæt ved Brønden dækkede et vældigt Elmetræ med sin Skygge Halvdelen af Gaarden. Ligeoverfor var fire Vinduer i Husets første Etage og ovenover dem et Dueslag. Fa'er Merliers eneste Luksus var at lade denne Facade overstryge hvert tiende Aar. Den var netop nylig bleven hvidtet,

og den straaledede ud i Landsbyen, naar Solen skinnede paa den ved Middagstid.

Fa'er Merlier havde i tyve Aar været Sognefoged i Rocreuse. Man agtede ham for den Formue, han havde forstaaet at samle sig. Man anslog den til saadan noget som firsindstyvetusind Frank, opsamlede Skilling for Skilling. Da han havde ægtet Madeleine Guillard, som bragte ham Møllen i Medgift, ejede han ikke andet end sine to tomme Hænder. Men Madeleine fortrød aldrig sit Valg, saa muntert havde han forstaaet at lede Husets Sager. Nu var hans Kone død og han var Enkemand med sin Datter Françoise. Han vilde vel nu kunde have slaaet sig til Ro og lade Møllehjulet sove i dets Grønsvær; men han vilde have kedet sig altfor meget og Huset vilde have forekommet ham som dødt. Han arbejdede stadig for sin Fornøjelses Skyld. Fa'er Merlier var paa det Tidspunkt en høj Olding med et ubevægeligt Fysiognomi; han lo aldrig, men han kunde alligevel af og til være meget munter. Man havde valgt ham til Sognefoged paa Grund af hans Penge og ogsaa, fordi han forstod at optræde med en smuk Holdning, naar han skulde forrette en borgerlig Vielse.

Françoise Merlier var nylig fyldt atten Aar. Hun regnedes ikke for at høre til Egnens smukke Piger, fordi hun kun var spinkel bygget. Lige til femten Aars Alderen havde hun endog saa været grim. Man kunde i Rocreuse ikke

begribe, hvordan det kunde gaa til, at Datteren af Fa'er og Mo'er Merlier, der begge vare saa velvoxne, trivedes saa daarligt og saa saa lidende ud. Men ved femten Aars Alderen antog hun, skønt hun vedblev at være svag, den nydeligste lille Skikkelse. Hun havde sort Haar og mørke Øjne og var dertil frisk og rød, med en Mund, der altid lo, med Smilehuller i Kinderne og en klar, straalende Pande. Skøndt spinkel i Forhold til Egnens Folk, var hun ikke mager, langt fra; man mente blot ikke, hun var i Stand til at løfte en Tønde Korn. Men hun blev ganske buttet med Aarene og var tilsidst rund og appetitlig som en Kramsfugl. Kun havde hendes Faders Indesluttethed gjort hende mere eftertænsom fra ung af. Naar hun altid lo, saa var det for at behage andre; inderst inde var hun alvorlig.

Naturligvis kurede man til hende i Egnen, endnu mere for hendes Skillinger end for hendes kønne Udseende. Og hun gjorde tilsidst et Valg, som forargede alle. Paa den anden Side af Morellefloden boede en lang Fyr, som hed Dominique Plenquer. Han var ikke fra Rocreuse. For ti Aar siden var han kommen fra Belgien for at arve en Onkel, som besad en lille Ejendom ved Udkanten af Skoven ved Gagny, netop ligeoverfor Møllen, i nogle Bøsse-skuds Afstand. Han kom for at sælge denne Ejendom, sagde han, og vende hjem igen. Men det lod til, at Egnen tiltalte ham, thi han flyt-

tede ikke. Man saa ham dyrke sin Stump Jord og høste nogle Grøntsager, som han levede af. Han fiskede og han jagede; flere Gange vare Skovbetjentene nær ved at gribe ham og føre ham en Anklage paa Halsen. Dette frie Liv, hvis Hjælpeskilder Bønderne havde Vanskelighed ved at forklare sig, havde tilsidst skaffet ham et daarligt Rygte. Man kaldte ham næsten for en Krybskytte. Doven var han i hvert Tilfælde, thi man fandt ham ofte sovende i Græsset paa de Tider af Dagen, da han burde have arbejdet. Den Rønne i Udkanten af Skoven, hvor han boede, synes ikke nogen passende Bolig for en honnet Fyr. Det skulde ikke undre de gamle Koner, om han havde Omgang med Pakket i Gagnys Ruiner. Alligevel dristede de unge Piger sig dog undertiden til at tage ham i Forsvar. Thi han var prægtig, denne mistænkelige Mand, slank og høj som et Poppeltræ, hvid i Huden og med blond Haar og Skæg, der skinnede som solforgyldt. Naa, en skønne Dag havde Françoise erklæret Fa'er Merlier, at hun elskede Dominique og at hun aldrig vilde samtykke i at gifte sig med nogen anden.

Man fatter hvilket Kølleslag Fa'er Merlier modtog den Dag. Han sagde, som han plejede, ingenting. Hans Ansigt fik sit eftertænksomme Udtryk; men den indre Munterhed lyste ikke ud af hans Øjne. Man mulede en Uge igennem; ogsaa Françoise var meget alvorlig. Det pinte Fa'er Merlier, at han ikke kunde tænke

sig, hvorledes denne Skelm til Krybskytte havde baaret sig ad med at forhexe hans Datter. Dominique var aldrig kommen til Møllen. Mølleren spejdede og opdagede paa den anden Side af Floden Fyren, der laa i Græsset og lod som han sov. Françoise kunde se ham fra sit Kammer. Sagen var tydelig nok; de havde forelsket sig i hinanden ved at kokettere hen over Møllehjulet. Imidlertid gik der otte Dage til. Françoise blev mere og mere alvorlig. Saa bragte han selv en Aften i Tavshed Dominique med sig. Hun syntes ikke at være forbavset og satte blot en Kuvert mere frem; kun viste Smilehullerne i hendes Kinder og Smilet paa hendes Mund sig nu igen. Om Morgenens op-søgte Fa'er Merlier Dominique i hans Rønne ved Udkanten af Skoven. Der snakkede de to Mænd sammen i tre Timer for lukkede Døre og Vinduer; men ingen fik nogensinde at vide, hvad de havde sagt hinanden. Vist er det, da Fa'er Merlier gik bort, behandlede han allerede Dominique som sin Søn. Uden Tvivl fandt den gamle, at denne Knøs, som strakte sig i Græsset for at gøre Kur til Pigerne, var en flink Fyr.

Hele Rocreuse stejlede. Kvinderne bleve ikke trætte af at snakke i Dørene om denne Taabelighed af Fa'er Merlier at føre saadan en Døgenigt ind i Huset. Han lod dem snakke. Maaske kom han i Tanker om sit eget Giftermaal. Ogsaa han ejede ikke en Skilling da han

havde ægtet Madeleine og hendes Mølle, hvilket dog ikke havde forhindret ham i at blive en god Ægtemand. Forresten gjorde Dominique snart Ende paa Sladderen var at tage saa kraftigt fat paa Arbejdet, at hele Egnen blev for-
bavset. Møllersvenden var netop lige bleven indkaldt til Tjenesten og Dominique vilde paa ingen Maade have, at man fæstede en anden. Han bar Sækkene, kørte Karren og sloges med det gamle Hjul, naar det gjorde Vanskeligheder mod at dreje rundt, og alt med en saadan Iver, at man fandt en Fornøjelse i at gaa hen og sé derpaa. Fa'er Merlier lo indvendig. Han var stolt af at have gættet, hvad der boede i denne Knøs. Der er dog intet, der som Kærligheden kan give unge Mennesker Mod og Lyst.

Under alt dette Arbejde tilbød Françoise og Dominique hinanden. De talte ikke meget sammen, men de saa paa hinanden med smilende Venlighed. Indtil da havde Fa'er Merlier ikke mælet et Ord om Brylluppet; og de respekterede begge denne Tavshed, idet de ventede paa den gamles Beslutning. Endelig havde han en Dag, omtrent midt i Juli Maaned, ladet sætte tre Borde sammen i Gaarden under det gamle Elmetræ og indbudt sine Venner i Rocreuse til at komme om Aftenen og drikke et Glas med sig. Da Gaarden var fuld af Folk og da enhver havde sit Glas i Haanden, løftede Fa'er Merlier sit Glas højt i Vejret og sagde:

— Det er for at have den Fornøjelse at meddele Eder, at Françoise gifter sig med den Fyr dér om en Maaned, paa den hellige Ludvigs Dag.

Saa klinkede man højt med hinanden og lo. Men Fa'r Merlier hævede sin Røst og sagde videre:

— Dominique, kys din Kæreste. Det hører sig til.

Og de kyssede hinanden, meget røde i Hovedet, medens Selskabet lo højt. Det var en sand Fest. Man tømte et lille Anker. Senere, da der kun var de mere fortrolige Venner tilbage, talte man roligere sammen. Natten var falden paa, en stjernebesaaet og lys Nat. Dominique og Françoise sade sammen paa en Bænk uden at tale. En gammel Bonde talte om Krigen, som Kejseren havde erklæret Prøjsen. Alle de unge Mænd i Landsbyen vare allerede afrejste. Endnu Dagen før vare Tropper passerede forbi. Man vilde nok ordentlig slaa løs paa hinanden.

— Bahl! sagde Fa'er Merlier med en lykkelig Mands Egenkærlighed, Dominique er en fremmed, han skal ikke afsted . . . Og dersom Prøjserne skulde komme, vil han være her for at forsvare sin Kone.

Tanken om, at Prøjserne skulde kunne komme, syntes dem en god Spas. Man vilde give dem en ordentlig Dragt Prygl, det skulde snart være besørget.

— Jeg har allerede set dem, jeg har allerede set dem, gentog den gamle Bonde med en tynd Stemme.

Der indtraadte en Tavshed. Saa klinkede man en Gang endnu. Françoise og Dominique havde ikke hørt noget; de havde taget hinanden sagte i Haanden bag Bænken, uden at man kunde se det, og det forekom dem saa godt, at de vedbleve dermed, stirrende langt ind i Mørket.

Hvilken mild og prægtig Nat! Landsbyen sov paa begge Sider af Vejen saa roligt som et Barn. Man hørte kun nu og da langt borte fra et Gal af en Hane, der var vaagnet for tidligt. De store Skove i Nærheden udsendte et langt Pust, der gik som et Kærtegn hen over Tagene. Engene antog med deres sorte Skygger en hemmelighedsfuld Majestæt, medens alle Kilderne, alle de Vandløb, som sprudlede frem i Skyggen, syntes at være det indslumrede Landskabs friske og taktfaste Aandedrag. I enkelte Øjeblikke syntes det gamle, indsovede Møllehjul at drømme ligesom de gamle Vogterhunde, der gø i Søvn; det knagede i det, det snakkede med sig selv, vugget af Flodens Fald, der frembragte en stadig Tone som af en Orgelpibe. Aldrig havde en dybere Fred hvilet over en lykkeligere Plet af Naturen.

II.

Maanedsdagen efter, netop Dagen før den hellige Ludvigs Dag, var Rocreuse greben af Skræk. Prøjserne havde slaaet Kejseren og rykkede i Ilmarcher frem mod Landsbyen. I den sidste Uge havde vejfarende Folk meldt Prøjsernes Komme: «Nu er de i Lormière, nu er de i Novelles»; og da man hørte, at de nærmede sig saa hurtigt, ventede man i Rocreuse hver Morgen at se dem komme ud af Skoven ved Gagny.

Den foregaaende Nat var der kort før Dag-gry opstaaet Alarm. Beboerne vaagnede op ved at høre stærk Støj af Folk paa Vejen. Kvinderne kastede sig allerede paa Knæ og gjorde Korsets Tegn, da man ved varsomt at aabne et Vindue havde opdaget de røde Benklæder. Det var en fransk Afdeling. Kaptejnen havde straks spurgt efter Sognefogden i Landsbyen og han var forbleven paa Møllen efter at have talt med Fa'er Merlier.

Solen stod smukt op den Dag; det vilde blive varmt ved Middagstid. Over Skoven svævede et klart Lys, medens hvide Dampe opstege fra Engbunden, Landsbyen vaagnede frisk op, pæn og proper, og Landskabet med Floden og Kilderne var gennemtrængt af Vellugt. Men denne smukke Dag skabte ingen Munterhed. Man saa Kaptajnen gaa rundt om Møllen, betragte Nabohusene og gaa over paa den anden

Side af Floden for derfra at udforske Eggen med en Kikkert; Fa'er Merlier, som fulgte ham, syntes at give ham Forklaringer. Derpaa havde Kaptajnen posteret Soldater bag Murene, bag Træer og Jordhuller. Afdelingens Gros kamperede i Møllens Gaard. Man skulde altsaa slaas? Da Fa'er Merlier kom tilbage, spurgte man ham ud. Han nikkede langsomt uden at tale. Ja, man skulde slaas.

I Gaarden stod Françoise og Dominique og saa hen paa ham. Tilsidst tog han Piben ud af Munden og sagde disse jævne Ord:

— Ja, stakkels Børn, i Morgen bliver I ikke gifte!

Dominique stod med sammenpressede Læber og en Rynke af Vrede i Panden; af og til strakte han sig frem og heftede Øjnene stift paa Skoven ved Gagny, som ventede han at se Prøjserne komme ud derfra. Françoise kom og gik, alvorlig og meget bleg, idet hun gav Soldaterne, hvad de behøvede. De spiste Suppen i et Hjørne af Gaarden og gjorde Løjer, medens de ventede paa Eftermaden.

Imidlertid syntes Kaptajnen at være særdeles tilfreds. Han havde beset de Værelser og den store Stue i Møllen, der vendte ud mod Floden. Nu sad han tæt ved Brønden og talte med Fa'er Merlier.

— Det er jo en hel Fæstning, de har der, sagde han. Jeg tænker nok, vi kan holde den

indtil Aften . . . Banditterne ere forsinkede; de skulde være her nu.

Mølleren blev alvorlig. Han saa sin Mølle flamme som en Fakkell. Men han beklagede sig ikke, da han forstod det var unyttigt. Han aabnede kun Munden for at sige:

— De skulde lade Baaden skjule bag ved Møllehjølet. Der er et Hul der, hvor den kan gaa ind . . . Maaske kan den komme til Nytte.

Kaptajnen gav Ordre dertil. Han var en smuk Mand paa en fyrretyve Aar, høj og med et tiltalende Ansigt. Synet af Françoise og Dominique syntes at fornøje ham. Han beskæftigede sig med dem som om han havde glemt den nærforestaaende Kamp. Han fulgte Françoise med Øjnene og hans Mine udtrykte tydeligt, at han fandt hende fortryllende. Derpaa spurgte han pludselig, idet han vendte sig mod Dominique:

— De er altsaa ikke indkaldt til Hæren, unge Mand?

— Jeg er Udlænding, svarede denne.

Kaptajnen syntes ikke at tillægge denne Grund meget Værd. Han kneb Øjnene sammen og smilede. Françoise var behageligere at omgaas med end Geværret. Saa, da han saa ham smile, tilføjede Dominique:

— Jeg er Udlænding, men jeg kan træffe et Æble i fem hundrede Meters Afstand . . . Se, der staar mit Jagtgevær, bagved Dem.

— Det kan de faa Brug for, svarede Kaptajnen blot.

Françoise havde nærmet sig og skælvede lidt. Uden at bekymre sig om de tilstedeværende tog Dominique hendes Hænder og trykkede dem i sine, ligesom forat give tilkende, at han vilde beskytte hende. Kaptejnen smilede igen, men tilføjede intet Ord. Han sad med Sabelen mellem Benene og stirrede drømmende ud efter.

Klokken var allerede ti. Det var bleven meget varmt. En trykkende Stilhed hvilede over alt. I Gaarden havde Soldaterne sat sig hen i Skyggen af Vognskuret for at spise deres Suppe. Ingen Lyd høstes fra Landsbyen, hvis Beboere alle havde barrikaderet deres Huse, baade Døre og Vinduer. En Hund, der var lukket ude paa Vejen, hylede. Fra Skoven og de nærliggende Enge, der vare som bedøvede af Varmen, høstes som en fjærn, vedholdende Lyd, skabt af alle de spredte Pust. Man hørte Gøgen kukke. Saa bredte Stilheden sig over det hele.

Pludselig knaldede i den indslumrende Luft Lyden af et Skud. Kaptajnen rejste sig hurtigt og Soldaterne slap deres Tallerkener, der endnu vare halv fulde. I Løbet af nogle Sekunder vare alle paa Plads til Kampen; Møllen var besat fra øverst til nederst. Kaptajnen, der var gaaet ud paa Vejen, kunde imidlertid ingenting se; til begge Sider strakte Vejen sig, tom og ganske hvid. Endnu et Skud høstes, men stadig intet,

ikke Spor. Men da han vendte sig, bemærkede han fra Gagny-Siden, mellem to Træer, en let Røgsky, der svævede bort, som et Spind af «flyvende Sommer». Skoven var dyb og stille.

— De Slyngler har kastet sig ind i Skoven, mumlede han. De vide, at vi ere her.

Saa fortsattes Skydningen stærkere og stærkere, mellem de franske Soldater, der vare posterede rundt om Møllen, og Prøjserne, der vare skjulte bag Træerne. Kuglerne peb hen over Floden, uden at foraarsage noget Tab paa nogen af Siderne. Skuddene faldt uregelmæssigt, syntes at udgaa fra ethvert Buskads, og man saa stadig kun en Smule Røg, der gyngede sagte i Luften. Dette varede i omtrent to Timer. Officeren nynnede med en rolig Mine. Françoise og Dominique, der vare forblevne i Gaarden, stode paa Tærne og kiggede ud over en lav Mur. Særlig interesserede dem en lille Soldat, der var posteret ved Flodbredden bag Skroget af en gammel Baad; han laa udstrakt paa Maven, kiggede frem og affyrede sit Skud, hvorefter han lod sig glide ned i en Grøft lidt længere tilbage for at lade Geværet paany. Hans Bevægelser vare saa pudsige, saa behændige og bløde, at man kom til at smile ved at se paa ham. Han maatte have faaet Øje paa et Prøjserhoved, thi han rejste sig hurtigt og sigtede; men før han havde fyret, udstødte han et Skrig, drejede sig omkring og faldt ned i Grøften, hvor hans Ben et Øjeblik stivnede krampagtigt, ligesom

Fødderne paa en Kylling, som man skærer Hovedet af. Den lille Soldat havde faaet en Kugle lige i Brystet. Det var den første, der faldt. Uvilkaarligt havde Françoise grebet Dominiques Haand og trykkede den med nervøs Skælven.

— Gaa bort derfra, sagde Kaptajnen. Kuglerne naa helt herhen.

Man hørte virkelig et lille tørt Smæk i det gamle Elmetræ og et Stykke af en Gren løsnede sig gyngende. Men de to unge Folk rørte sig ikke af Pletten; de stode som fastnaglede af det frygtindgydende Skuespil. Ved Udkanten af Skoven kom en Prøjser pludselig frem fra et Træ, som fra en Kulisse, slog i Luften med Armene og faldt omkuld. Og intet rørte sig, de to døde syntes at sove midt i Solen; man saa stadig ikke et Menneske i det af Varmen bedøvede Landskab. Selv den skrattende Lyd af Skydningen hørte op. Kun Morellefloden mumlede med sin friske Stemme.

Fa'er Merlier saa forbavset paa Kaptajnen, som for at spørge ham, om det var forbi.

— Nu gaar det først rigtig løs, mumlede denne. Tag dem iagt! Gaa væk derfra.

Han havde næppe talt ud, førend en frygtelig Salve brød løs. Det store Elmetræ blev som afmejet, en Regn af Blade hvirvlede om. Heldigvis havde Prøjserne sigtet for højt. Dominique slæbte, næsten bar Françoise bort, idet Fa'er Merlier fulgte efter dem og raabte:

— Gaa ned i den lille Kælder, der er Murene solide.

Men de hørte ham ikke, de gik ind i den store Stue, hvor en halv Snes Soldater ventede i Tavshed, for lukkede Skodder, idet de kiggede ud gennem Revnerne. Kaptajnen sad alene tilbage i Gaarden bagved den lille Mur, medens de rasende Salver vedbleve. De Soldater, som han havde anbragt udenfor, vege kun tilbage Skridt for Skridt. Dog krøb de ind efterhaanden, en ad Gangen, naar Fjenden havde fordrevet dem fra deres Skjulested. Ordren lød paa at vinde Tid og ikke at vise sig, for at Prøjserne ikke skulde faa at vide, hvor stor en Styrke de havde imod sig. Endnu en Time forløb. Da en Sergeant kom og meldte, at der kun var to —tre Mand tilbage udenfor, trak Officeren sit Uhr op, idet han mumlede:

— Halvtre . . . vi maa holde ud fire Timer endnu.

Han lod den store Port ind til Gaarden lukke og alt blev forberedt til en energisk Modstand. Da Prøjserne befandt sig paa den anden Side af Floden, behøvede man ikke at befrygte et umiddelbart forestaaende Angreb. Der var ganske vist en Bro to Kilometer derfra, men det vidste de ikke, og det var lidet sandsynligt, at de vilde forsøge at vade over Floden. Officeren lod da simpelthen Landevejen bevogte; alle Anstrengelser vilde blive rettede fra denne Side.

Skydningen var igen ophørt. Møllen syntes uddød under den skarpe Sol. Ikke en Skodde var aaben og ingen Lyd udgik fra dens Indre. Imidlertid viste Prøjserne sig lidt efter lidt i Udkanten af Skoven ved Gagny. De stak Hovederne frem og bleve dristigere. I Møllen lagde allerede flere Soldater Geværet til Kinden; men Kaptajnen raabte:

— Nej, nej, vent . . . Lad dem komme nærmere.

De gjorde det med stor Forsigtighed, idet de betragtede Møllen med mistænksomme Blikke. Dette gamle Hus, saa stille og dystert, med sine Stenforhæng, gjorde dem urolige. Alligevel rykkede de frem. Da de vare komne et halvhundred Skridt ud paa Engen ligeoverfor, sagde Officeren et eneste Ord:

— Nu!

Man hørte en Salve og enkelte isolerede Skud paafulgte. Françoise havde uvilkaarlig, idet hun skælvede, holdt Hænderne for Ørene. Dominique saa til, bagved Soldaterne, og da Røgen var trukken lidt bort, saa han tre Prøjserne ligge udstrakt paa Ryggen, midt i Engen. De andre havde skjult sig bag Pilene og Poppeltræerne. Og nu begyndte Belejringen.

I over en Time blev Møllen oversaat med Kugler. De pidskede de gamle Mure som en Hagelbyge. Naar de slog mod Sten, hørte man dem trykkes sammen og falde tilbage i Vandet. I Træ borede de sig ind med en dump Lyd.

Af og til forkyndte en Knagen, at Hjulet var bleven ramt. Soldaterne indenfor sagtnede Ilden og skøde kun, naar de kunde faa Sigte. Fra Tid til anden saa Kaptajnen paa sit Uhr. Og da en Kugle spaltede en Skodde og gik ind i Loftet, mumlede han:

— Fire . . . Vi holder det aldrig ud.

Og virkelig bragte denne frygtelige Skydning den gamle Mølle lidt efter lidt til at vakle. En Skodde faldt i Vandet, gennemhullet som en Knipling, og man maatte erstatte den med en Madrats. Fa'er Merlier udsatte sig hvert Øjeblik for Fare for at konstatere Beskadigelserne paa sit stakkels Møllehjul, hvis Knagen gik ham til Hjerter. Denne Gang var det nok ude med det; det vilde aldrig mere kunne gøres i Stand. Dominique kavde bønfaldt Françoise om at trække sig tilbage, men hun vilde blive hos ham. Hun sad bagved et stort Skab af Egetræ, som beskyttede hende. En Kugle naaede dog Skabet, hvis Sider gav en dyb Tone. Da stillede Dominique sig foran Françoise. Han havde endnu ikke fyret, men han holdt Bøssen Haanden; han kunde ikke komme til Vinduerne, som Soldaterne holdt helt besatte. Ved hvert Skud rystede Gulvet.

— Giv agt! giv agt! raabte pludselig Kaptajnen.

Han havde set en mørk Masse komme ud af Skoven. Straks begyndte en frygtelig Gruppeild. Det var som en Skypumpe gik hen over

Møllen. En anden Skodde faldt ned og Kuglerne gik ind gennem Vinduets gabende Aabning. To Soldater rullede hen ad Gulvet. Den ene rørte sig ikke; man stillede ham op mod Væggen fordi han var iverjen. Den anden vred sig af Smerte og bad om, at man vilde gøre det helt af med ham; men man hørte ikke paa ham, Kuglerne strømmede stadig ind, og enhver søgte at beskytte sig og prøve paa at træffe en af Morderne for at gøre Gengæld. En tredje Soldat blev saaret; han sagde ikke et Ord, han trillede hen ved Siden af et Bord med stive og forvildede Blikke. Med disse døde for Øje blev Françoise greben af Rædsel og hun stødte uvilkaarlig sin Stol bort for at sætte sig paa Gulvet op imod Væggen. Dér, syntes hun, var hun mindre og ikke saa udsat for Fare. Imidlertid havde man hentet en Madrats i Huset og havde halvvejs dækket Vinduet igen. Salen var fuld af Stumper af ødelagte Vaaben og itubrudte Møbler.

— Nu er den fem, sagde Kaptajnen. Hold godt ud — de vil prøve paa at gaa over Vandet.

I samme Øjeblik udstødte Françoise et Skrig. En Kugle, der var sprungen tilbage, havde strejft hendes Pande. Der viste sig nogle Draaber Blod. Dominique betragtede hende; da gik han hen til Vinduet og affyrede sit første Skud, og nu holdt han sig ikke længere tilbage. Han ladede og fyrede uden at bryde

sig om, hvad der foregik omkring ham; kun saa han af og til hen til Françoise. Forresten skyndte han sig ikke, men tog omhyggelig Sigte. Prøjserne forsøgte at gaa over Floden langs Poppeltræerne, som Kaptajnen havde forudset. Men saasnart som en af dem vovede sig frem, falds han, ramt af Dominiques Kugle. Kaptajnen, som fulgte denne Scene, var forbavset. Han komplimenterede den unge Mand og sagde, at han vilde være glad, om han raadede over mange saa gode Skytter. En Kugle gav ham en Skramme i Skuldren, en anden saarede ham i Armen. Men han fyrede alligevel.

Der faldt atter to til. De sønderrevne Madratter tættede ikke mere for Vinduerne. En Salve til syntes at maatte sløjfe Møllen. Stillingen var ikke længere holdbar. Alligevel sagde Officeren igen:

— Hold godt ud — endnu en halv Time.

Nu talte han Minutterne. Han havde lovet sine Foresatte at standse Fjenden der lige til Aften, og han vilde ikke vige en Fodsbred før den Tid, han havde fastsat til Tilbagetoget. Han bevarede sin muntre Mine og smilede til Françoise for at berolige hende. Han greb et Gevær fra en falden Soldat og fyrede selv.

Der var ikke mere end fire Soldater tilbage i Stuen. En Mængde Prøjserne saas paa den anden Side af Floden, og det var øjensynligt, at de snart vilde gaa over den. Kaptajnen

vilde haardnakket ikke give Ordre til Tilbagetog, da en Sergeant kom løbende og sagde:

— De er paa Landevejen, de vil falde os i Ryggen.

Prøjserne maatte have opdaget Broen. Kaptajnen trak sit Uhr op.

— Endnu fem Minutter, sagde han. De kunne ikke være her førend om fem Minutter.

Endelig, præcis paa Slaget sex, samtykkede han i at lade sine Mænd gaa ud gennem en lille Dør, der førte ind til en Bivej. Derfra sprang de ned i en Grøft og naaede Skoven ved Sauval. Før han gik, havde Kaptajnen hilst meget høfligt paa Fa'er Merlier, idet han gjorde Undskyldninger.

— Mor Prøjserne godt . . . Vi komme tilbage.

Imidlertid var Dominique bleven alene tilbage i Stuen. Han fyrede stadig, hørte intet og begreb intet. Han følte kun en Trang til at forsvare Françoise. Soldaterne vare dragne bort uden at han havde den mindste Anelse derom. Han sigtede og dræbte sin Mand ved hvert Skud. Pludselig hørtes en stærk Støj. De Prøjsere, der kom bagfra, havde oversvømmet Gaarden. Han fyrede et sidste Skud, og de faldt over ham, medens hans Bøsse røg endnu.

Fire Mand holdt ham. Andre raabte op omkring ham i et skrækkeligt Sprog. De vare nær ved at dræbe ham paa Stedet. Françoise

havde kastet sig bønfoldende imod dem. Men en Officer traadte ind og lod Fangen føre frem for sig. Efter at have vekslet nogle Ord paa tysk med Soldaterne, vendte han sig imod Dominique og sagde med haard Stemme paa meget godt fransk til ham:

— Om to Timer bliver de skudt.

III.

Det var en staaende Regel, givet af den tyske Stab: enhver Franskmand, der ikke tilhørte den regulære Armé og blev greben med Vaaben ihænde, skulde skydes. Selv Friskarernes Korps blev ikke anerkendt som krigsførende. Idet de saaledes statuerede frygtelige Exempler hos Bønderne, som forsvarede Hus og Hjem, haabede Tyskerne at forhindre Masserejsningen, som de frygtede.

Officeren, en høj, tør Mand paa et halvt-hundred Aar, lod Dominique underkaste et kort Forhør. Skøndt han talte et meget rent Fransk, var han stiv som en Prøjser.

— Er de fra Egnen her?

— Nej, jeg er Belgier.

— Hvorfor har de saa grebet til Vaaben? Alt dette her kommer ikke dem ved.

Dominique svarede ikke. I samme Øjeblik bemærkede Officeren Françoise, der, meget bleg, stod og lyttede til. Paa hendes hvide Pande

havde et let Saar frembragt en rød Streg. Han betragtede de unge Mennesker, den ene efter den anden, syntes at forstaa og nøjedes med at tilføje:

— De nægter vel ikke at have fyret?

— Jeg har fyret alt, hvad jeg kunde, svarede Dominique rolig.

Denne Tilstaaelse var overflødig, thi han var sort af Krudt, bedækket med Sved og plettet af Bloddraaber, som løb ned fra Skrammen i hans Skulder.

— Det er godt, sagde Officeren. De bliver skudt om to Timer.

Françoise skreg ikke. Hun foldede Hænderne og hævdede dem med en Mine af stum Fortvivelse. Officeren lagde Mærke til denne Bevægelse. To Soldater havde ført Dominique ind i et Værelse ved Siden af, hvor de skulde blive og bevogte ham. Den unge Pige var udmattet sunket ned paa en Stol; hun kunde ikke græde, det var, som skulde hun kvæles. Imidlertid betragtede Officeren hende stadig opmærksomt. Tilslidst henvendte han Ordet til hende:

— Er den Fyr deres Broder? spurgte han.

Hun rystede paa Hovedet. Han holdt sig stiv, uden et Smil. Derpaa sagde han efter en Pavse:

— Har han opholdt sig længe her i Egnen?

Hun svarede ja med et Nik.

— Saa maa han være godt kendt med Skovene i Omegnen?

Denne Gang talte hun.

— Ja, Herre, sagde hun, idet hun overrasket saa paa ham.

Han tilføjede ikke noget, drejede sig paa Hælen og bød, at man skulde føre Sognefogden i Landsbyen frem for sig. Men Françoise havde rejst sig med en let Rødme paa Kinderne, idet hun troede at have forstaaet Formaålet med disse Spørgsmaal og derfor havde fattet Haab. Hun løb selv ud for at hente sin Fader.

Saasnart Skydningen var ophørt, var Fa'er Merlier hurtig gaaet ned ad Trappen for at efterse Hjulet. Han tilbød sin Datter, og han følte et varmt Venskab for Dominique, sin fremtidige Svigersøn; men hans Hjul havde ogsaa en stor Plads i hans Hjerte. Da de to Børn, som han kaldte dem, vare sluppet levende fra denne Hurlumhej, saa tænkte han paa den anden Genstand for sine Følelser, der havde lidt betydelig Skade. Og bøjet over dette store Skrog undersøgte han Saarene med en bekymret Mine. Fem Skovle vare knuste, Tømmerværket i Midten var gennemhullet. Han stak Fingrene ind i de Huller, som Kuglerne havde frembragt, for at maale deres Dybde; han overvejede den Maade, hvorpaa man kunde reparere alle disse Beskadigelser. Françoise fandt ham allerede i Færd med at stoppe Revnerne til med Mos.

— Fader, sagde hun, de spørger efter dig.

Og hun græd endelig, idet hun fortalte ham,

hvad hun nylig havde hørt. Fa'er Merlier rystede paa Hovedet. Man skød da ikke Folk saadan uden videre. Det kom da an paa. Og han gik ind i Møllen med sin rolige og fredelige Mine. Da Officeren havde forlangt Levnetsmidler til sine Folk, svarede han, at Folkene i Rocreuse ikke vare vante til at blive mishandlede, og at man ingenting opnaaede med Dem ved Voldsomhed. Officeren syntes først at blive vred over denne rolige Tone; saa gav han efter for den gamle Mands korte og klare Ord. Han kaldte ham selv tilbage for at udspørge ham.

— Den Skov der ligeoverfor, hvad hedder den?

— Skoven ved Sauval.

— Hvor stor Udstrækning har den?

Mølleren saa stift paa ham.

— Det véd jeg ikke, svarede han.

Derpaa gik han bort. En Time efter befandt den Udskrivning af Levnetsmidler og Penge, som Officeren havde forlangt, sig i Gaarden paa Møllen. Natten kom, og Françoise fulgte med Ængstelse Soldaternes Bevægelser. Hun fjærnede sig ikke fra det Værelse, i hvilket Dominique var indelukket. Omtrent Klokken syv følte hun en stikkende Sindsbevægelse: hun saa Officeren gaa ind til Fangen, og i et helt Kvarter hørte hun, de talte højrøstet sammen. Officeren viste sig et Øjeblik paa Dørtærskelen for at give en Befaling paa tysk, som hun ikke forstod; men da tolv Mand kom og stillede sig

i Række i Gaarden med Geværet ved Foden, blev hun greben af Skælven og følte sig en Afmagt nær. Det skulde altsaa virkelig ske; Exekutionen skulde finde Sted. De tolv Mand stod der i ti Minutter, medens Dominique med høj-røstet Stemme hørtes kraftig at afslaa noget. Endelig kom Officeren ud og smækkede Døren i, idet han sagde:

— Det er godt, tænk over det . . . Jeg giver dem Frist til imorgen tidlig.

Og med en Haandbevægelse lod han de tolv Mænd træde af igen. Françoise var som bedøvet. Fa'er Merlier, der var vedbleven at ryge paa sin Pibe, medens han kun nysgerrig betragtede de opstillede Soldater, gik hen og tog hende i sine Arme med faderlig Ømhed. Han førte hende op paa hendes Kammer.

— Hold dig i Ro, sagde han til hende, og forsøg paa at sove. Naar det bliver lyst imorgen, vil vi se, hvad der kan gøres.

Da han gik ud, tog han den Forsigtighedsregel at lukke hende inde. Det var hans faste Mening, at Kvinderne du til ingenting, og at de ødelægge alt, naar de blande sig i en alvorlig Sag. Imidlertid gik Françoise ikke i Seng. Hun blev siddende længe paa sin Seng og lyttede til Bevægelsen i Huset. De tyske Soldater, som vare lejrede i Gaarden, sang og lo; de vedbleve aabenbart at spise og drikke lige til Klokken elleve, thi Larmen ophørte ikke et Øjeblik. I Møllen selv hørtes fra Tid til anden Genlyd

af tunge Skridt, uden Tvivl Skildvagter, som man havde opstillet. Men hvad der interesserede hende mest, det var de Lyde, som hun kunde opfange fra Værelset nedenunder hendes Kammer. Flere Gange lagde hun sig ned og lagde Øret til Gulvet. Det var netop det Værelse, hvor man havde indespærret Dominique. Han maatte sikkert gaa frem og tilbage mellem Væggen og Vinduet, thi hun hørte længe de regelmæssige Taktslag af hans Skridt; saa indtraadte der en dyb Tavshed, han havde aabenbart sat sig ned. Forresten hørte Bevægelsen i Huset op; man sov ind. Da hele Huset syntes hende stille, aabnede hun Vinduet saa sagte som muligt og lænede sig ud.

Udenfor var Natten mild og højtidelig. Den tynde Rand af Nymaanen, der gik ned bag Skoven ved Sauval, oplyste Landskabet som en Natlampe. De store Træer kastede sorte Skygger hen over Engen, medens Græsset paa de lyse Steder saa ud som blødt, grønt Fløjel. Men Françoise fængsledes ikke af Nattens hemmelighedsfulde Ynde. Hun udforskede Landskabet og søgte efter de Skildvagter, som Tyskerne havde anbragt til denne Side. Hun saa tydelig Striberne af deres Skygger langs med Floden. Kun én stod foran Møllen, paa den anden Side af Floden, tæt ved et Piletræ, hvis Grene dypede i Vandet. Françoise skelnede ham tydeligt. Det var en høj Fyr, som stod ubevægelig

med Ansigtet vendt op mod Himlen, som en drømmende Hyrde.

Da hun saaledes omhyggeligt havde undersøgt Stedet, gik hun tilbage og satte sig paa sin Seng. Hun sad en Time hensunken i dybe Tanker. Dernæst lyttede hun paany: der hørtes ikke en Lyd i Huset. Hun gik tilbage til Vinduet og kastede et Blik ud. Men uden Tvivl forekom det Horn af Maanen, der endnu kunde ses bagved Træerne, hende generende, thi hun satte sig til at vente igen. Endelig syntes Øjeblikket hende at være kommen. Natten var helt sort, hun kunde ikke mere se Skildvagten ligeoverfor, Landskabet bredte sig som et Hav af Blæk. Hun spidsede Øren et Øjeblik og bestemte sig saa. Tæt ved Vinduet befandt sig en Jernstige, der med Tværstænger var fastgjort i Muren; den førte fra Hjulet op til Kornloftet og tjente Møllerne til af og til at efterse visse Hjulværker; senere var Mekanismen bleven forandret, og Stigen var længst bleven skjult under de tætte Slyngplanter, som bedækkede denne Side af Møllen.

Françoise skred dristigt ud af Vindueskarmen, greb en af Jernstængerne og befandt sig i det fri. Hun begyndte at stige ned. Hendes Skørter generede hende meget. Pludselig løsnede en Sten sig fra Muren og faldt ned i Floden med en klingende Lyd. Hun standsede, stiv af Gysen. Men hun forstod, at Vandfaldet med sin stadige Susen overdøvede paa Afstand enhver Støj, som hun

kunde gøre, og hun steg dristigere ned, idet hun følte sig for med Foden i Slynngplanterne for at finde Trinene. Da hun var i Højde med det Værelse, hvor Dominique sad fangen, standsede hun. En uforudset Vanskelighed bragte hende næsten til at tabe Modet: Vinduet i Stuen var ikke lige nedenunder Vinduet i hendes Kammer, det var længere borte fra Stigen, og naar hun strakte Armen ud, stødte hun kun paa Muren. Skulde hun da stige op igen uden at fuldføre sin Plan? Hun følte Træthed i Armene, og Flodens Mumlen nedenunder begyndte at gøre hende svimmel. Saa pillede hun smaa Stykker Kalk af Muren og kastede dem mod Dominiques Vindue. Hendes Kræfter vare nær ved at svigte hende, og hun var ved at falde baglænds ned, da Dominique endelig aabnede Vinduet sagte.

— Det er mig, hviskede hun, skynd dig at tage mig, ellers falder jeg.

Han greb hende, idet han bøjede sig ud, og drog hende ind i Værelset. Der paakom der hende et Udbrud af Graad, idet hun søgte at dæmpe sin Hulken, for at man ikke skulde høre den. Saa, med en overordentlig Anstængelse, blev hun roligere.

— Er du bevogtet? spurgte hun med sagte Stemme.

Dominique, der endnu var som himmelfalden over at se hende, gjorde blot et Tegn, idet han pegede hen mod Døren. Fra den anden

Side af denne hørtes en Snorken, Skildvagten havde givet efter for Søvnigheden og lagt sig ned paa Gulvet op imod Døren, idet han tænkte, at paa den Maade kunde Fangen ikke slippe ud.

— Du maa flygte, sagde hun indtrængende, jeg er kommen for at bønfalde dig om at flygte og for at sige Farvel til dig.

Men han syntes ikke at forstaa hende og gentog blot:

— Hvad, er det dig, er det dig! — Aah, hvor du gjorde mig bange! Du kunde have slaaet dig ihjel.

Han tog hendes Hænder og kyssede dem.

— Hvor jeg elsker dig, Françoise! . . . Du er ligesaa modig, som du er god. Der var kun én Ting, jeg var bange for, det var at dø, førend jeg havde set dig endnu engang . . . Men nu er du her og nu kan de gerne skyde mig. Naar jeg blot har været et Kvarter sammen med dig, saa er jeg parat.

Han havde lidt efter lidt draget hende ind til sig, og hun lænede Hovedet op mod hans Skulder. Faren førte dem sammen. De glemte alt, medens de omfavnede hinanden.

— Ak, Françoise! sagde Dominique med blød Stemme, det er idag den hellige Ludvigs Dag, som vi have ventet saa længe for at holde Bryllup. Intet har kunnet skille os ad, da vi nu ere her ganske alene, trofaste til det sidste

. . . Ikke sandt? I dette Øjeblik er det vor Bryllupsmorgen.

— Ja, ja, svarede hun, det er vor Bryllupsmorgen.

De kyssede hinanden skælvende. Men pludselig rev hun sig løs, den frygtelige Virkelighed stod atter for hende.

— Du maa flygte, du maa flygte! stammede hun. Spild ikke et Øjeblik.

Og da han strakte Armene ud i Mørket for at trykke hende til sig igen, sagde hun:

— Aah! jeg be'er dig, hør mig . . . Dersom du dør, saa dør jeg ogsaa. Om en Time bliver det lyst. Du skal, du maa flygte strax.

Saa forklarede hun ham hurtigt sin Plan. Jernstigen gik lige ned til Hjulet; der kunde han klatre ned ad Skovlene og naa Baaden, der laa der i en Indskæring. Derefter vilde han let kunne naa over til den anden Flodbred og undslippe.

— Men der maa være Skildvagter dér? sagde han.

— En eneste, lige overfor, ved det første Piletræ.

— Og hvis han opdager mig, gør han Anskrig.

Françoise gyste. Hun lagde ham i Haanden en Kniv, som hun havde bragt med. Der indtraadte en Tavshed.

— Og din Fader, og du? sagde Dominique saa. Nej, nej, jeg kan ikke flygte . . . Naar

jeg ikke er her mere, ville Soldaterne maaske myrde eder . . . Du kender dem ikke. De have tilbudt at benaade mig, hvis jeg vilde føre dem gennem Skoven ved Sauval. Hvis de ikke finder mig mere her, ere de i Stand til alt muligt.

Den unge Pige indlod sig ikke paa at drøfte Sagen. Paa alle de Grunde, som han fremførte, svarede hun blot:

— For vor Kærligheds Skyld, flygt. . . . Dersom du elsker mig, Dominique, saa forbliv ikke et Minut længere her.

Derpaa lovede hun at stige op i sit Kammer igen. De vilde ikke faa at vide, at hun havde hjulpet ham. Tilsidst tog hun ham i sine Arme og kyssede ham, for at overtale ham, med et lidenskabeligt Udbrud. Han var overvunden; han gjorde endnu kun ét Spørgsmaal.

— Sværg mig, at din Fader kender det Skridt, vi ville gøre, og at han raader mig til at flygte.

— Det er min Fader, som har sendt mig, svarede Françoise dristigt.

Hun løj. I dette Øjeblik havde hun kun en umaadelig stærk Trang til at vide ham i Sikkerhed, til at slippe den afskyelige Tanke om, at Solens Opgang skulde være Tegnet til hans Død. Naar han var langt borte, kunde alle Ulykker styrte over hende; det vilde synes hende sødt, naar blot han levede. I sin egoistiske

Kærlighed vilde hun fremfor alt, at han skulde leve.

— Det er godt, sagde Dominique, jeg skal gøre, som du vil.

Saa talte de ikke mere. Dominique gik hen og aabnede Vinduet igen. Men pludselig fik en Lyd dem til at fare sammen. Døren knirkede, og de troede, at den blev aabnet. Uden Tvivl havde en Ronde hørt deres Stemmer. Og begge to ventede staaende, tæt trykket mod hinanden, i usigelig Angst. Døren rystede igen; men den gik ikke op. De hørte begge et kvalt Suk; de forstode endelig, at det maatte være Soldaten, som laa tværs paa Dørtærskelen, der havde vendt sig. Det blev i Virkeligheden stille igen, og de hørte ham snorke paany.

Dominique vilde absolut have, at Françoise først steg op i sit Kammer. Han tog hende i sine Arme og sagde hende et stunt Farvel. Dernæst hjalp han hende at gribe fat i Stigen og klamrede sig saa selv fast. Men han vægrede sig ved at gaa et eneste Trin ned, før han vidste hende paa hendes Kammer igen. Da Françoise var kommen ind, hviskede hun med let Stemme, som et Aandepust:

— Paa Gensyn, jeg elsker dig!

Hun lænede sig ud ad Vinduet og prøvede at følge Dominique. Natten var stadig meget mørk. Hun søgte efter Skildvagten, men kunde ikke opdage ham; kun Piletræet dannede en svag Plet, midt i Mørket. I kort Tid hørte hun

en Raslen af Dominique langs Slyngplanterne, derpaa knagede Hjulet, og der hørtes et let Plask, som antydede, at den unge Mand havde fundet Baaden. Et Minut efter skelnede hun virkelig det mørke Omrids af Baaden paa Flo-dens graa Overflade. Hvert Øjeblik troede hun at skulle høre Skildvagtens Alarmskrig; den svageste Lyd i Mørket forekom hende at være Soldaternes hastige Skridt, Klirren af Vaaben eller Lyd af Geværer, som blev ladede. Imidlertid hen-randt Minutterne, uden at Landskabets dybe Fred blev brudt. Dominique maatte være naaet den anden Bred. Françoise kunde ikke mere se noget. Der herskede en majestætisk Stilhed. Saa hørte hun en Trampen, et hæst Skrig, Lyden af et Legeme, der faldt tungt. Derpaa blev Stilheden endnu dybere. Hun følte en isnende Gysen i den dunkle Nat, som havde hun mærket Døden gaa forbi sig.

IV.

Ved Daggry genlød Møllen af Udbrud af mange Stemmer. Fa'er Merlier kom og luk-kede Døren op for Françoise. Hun gik ned i Gaarden, bleg og meget rolig. Men dér kunde hun ikke undertrykke en Gysen, da hun stod overfor Liget af en prøjsisk Soldat, som man havde lagt tæt ved Brønden paa en udbredt Kappe.

Rundt om det døde Legeme gestikulerede og raabte Soldaterne i en rasende Tone. Flere truede med knyttede Næver mod Landsbyen. Imidlertid lod Officeren Fa'er Merlier som Landsbyens Sognefoged hidkalde.

— Se dér, sagde han med en Stemme, halvkvalt af Vrede, en af vore Mænd, som man har funden myrdet ved Flodbredden . . . Der maa statueres et eklatant Eksempel, og jeg gør Regning paa dem for at hjælpe os med at opdage Morderen.

— Ganske som de vil, svarede Mølleren med sin sædvanlige Ro. Kun vil det ikke blive nogen let Sag.

Officeren bukkede sig for at fjærne en Flig af Kappen, der skjulte den dødes Ansigt. Der viste sig da et skrækkeligt Saar. Skildvagten var bleven ramt i Struben, og Vaabnet var bleven siddende i Saaret. Det var en Køkkenkniv med sort Skaft.

— Se paa den Kniv, sagde Officeren til Fa'er Merlier, maaske den kan hjælpe os i vor Søgen.

Den gamle Mand skælvede let. Men han tog sig snart sammen og svarede, uden at en Muskel i hans Ansigt fortrak sig:

— Alle Mennesker her i Landet bruger den Slags Knive . . . Maaske Manden var ked af at slaas og har gjort en Ende paa sig selv. Sligt hænder.

— Ti stille! raabte Officeren rasende. Jeg

véd ikke, hvad der skulde afholde mig fra at stikke Ild paa alle fire Hjørner af Landsbyen.

Heldigvis forhindrede Vreden ham i at bemærke den dybe Bestyrtelse, der viste sig i Françoises Ansigt. Hun havde maattet sætte sig paa et Stentrin tæt ved Brønden. Mod sin Vilje kunde hun ikke tage Øjnene bort fra Liget, der laa udstrakt paa Jorden, næsten lige for Fødderne af hende. Det var en høj, køn Fyr, der lignede Dominique, med blondt Haar og blaa Øjne. Denne Lighed gav hende et Stik i Hjertet. Hun tænkte paa, at den døde maaske et eller andet Sted dernede i Tyskland havde efterladt en Kæreste, som vilde begræde ham, og hun genkendte sin Kniv i den dødes Hals. Hun havde dræbt ham.

Imidlertid talte Officeren om at straffe Ro-reuse med frygtelige Forholdsregler, da Soldaterne kom løbende. Man havde lige opdaget Dominiques Undvigelse. Dette gav Anledning til stor Bevægelse. Officeren begav sig hen paa Stedet, betragtede Vinduet, der var bleven staaende aabent, begreb alt og kom forbitret tilbage.

Fa'er Merlier syntes meget ærgerlig over Dominiques Flugt.

— Den Tosse! mumlede han, han fordærver alting.

Françoise, som hørte det, blev betagen af Ængstelse. Iøvrigt anede hendes Fader ikke, at hun var medskyldig. Han rystede paa Hovedet, idet han med lav Stemme sagde til hende:

— Se saa, nu sidde vi net i det!

— Det er den Slyngel! det er den Slyngel! raabte Officeren. Han maa have naaet ind i Skoven . . . Men han skal findes, eller hele Landsbyen skal komme til at undgælde for ham.

Derpaa henvendte han sig til Mølleren:

— Naa, de maa vel vide, hvor han skjuler sig.

Fa'er Merlier smilede tavs, idet han pegede paa de vidt udstrakte, skovklædte Høje.

— Hvorledes tror de, man skulde kunne finde en Mand der? sagde han.

— Ohoh! der maa nok findes nogle Smuthuller, som de kender. Jeg vil give dem ti Mand med, og de skal føre dem.

— Gerne for mig. Kun vil der behøves otte Dage til at gennemsøge alle Omegnens Skove.

Den gamle Mands Rolighed ophidsede Officeren. Han forstod, at denne Eftersøgning var latterlig. Da var det, at han lagde Mærke til Françoise, der bleg og skælvende sad paa Sten-trinet. Den unge Piges ængstelige Holdning slog ham. Han tav et Øjeblik, idet han skiftevis betragtede Mølleren og Françoise.

— Er den Mand, sagde han tilsidst raat til den gamle, ikke deres Datters Elsker?

Fa'er Merlier blev askegraa, og det saa ud, som om han vilde kaste sig over Officeren for at kvæle ham. Han holdt sig stiv og svarede intet. Françoise skjulte sit Ansigt i sine Hænder.

— Ja, saaledes er det, vedblev Prøjseren, de eller deres Datter har hjulpen ham med at flygte. De er hans medskyldige . . . For sidste Gang, vil de udlevere ham til os?

Mølleren svarede ikke. Han havde vendt sig om og saa ud i det fjærne med en ligegyldig Mine, som om Officeren slet ikke havde henvendt sig til ham. Det bragte dennes Vrede til Højdepunktet.

— Nu vel, erklærede han, saa bliver de skudt i Stedet for ham.

Og han kommanderede atter Exekutionspelotonen frem. Fa'er Merlier bevarede sin Ro. Han trak umærkeligt paa Skuldrene, hele denne Forestilling forekom ham meget smagløs. Uden Tvivl troede han ikke paa, at man saa let skred til at skyde en Mand. Da saa Mandskabet var opstillet, sagde han med dyb Stemme:

— Det er altsaa Alvor? . . . Nuvel, jeg er rede. Dersom det absolut skal være en, saa ligesaa godt mig som en anden.

Men da rejste Françoise sig med et Sæt og stammede:

— Naade, Herre, gør ikke min Fader noget ondt. Dræb mig i Stedet for ham . . . det er mig, som har hjulpen Dominique at flygte. Jeg er den eneste skyldige.

— Ti stille, min Tøs, raabte Fa'er Merlier. Hvorfor lyver du? . . . Hun har været hele Natten lukket inde i sit Kammer, Hr. Officer. Jeg forsikrer Dem om, at hun lyver.

— Nej, jeg lyver ikke, svarede den unge Pige ivrig. Jeg klatrede ud af Vinduet og steg ned for at faa Dominique til at flygte . . . Det er Sandhed, den rene Sandhed . . .

Den gamle Mand var bleven meget bleg. Han kunde se paa hendes Øjne, at hun ikke løj, og Sagen gjorde ham forskrækket. Aah! Disse Børn, med deres Følelser, de fordærvede alting! Saa gjorde han sig vred.

— Hun er gal, hør ikke paa hende. Hun fortæller taabelige Historier . . . Kom, lad os faa en Ende paa det . . .

Hun protesterede stadig. Hun kastede sig paa Knæ og foldede Hænderne. Officeren betragtede rolig denne smertelige Kamp.

— Ih, du gode Gud! sagde han tilsidst, jeg tager deres Fader, fordi jeg ikke har den anden . . . Find mig den anden, saa skal deres Fader slippe fri.

Hun betragtede ham et Øjeblik med opspilede Øjne paa Grund af det grusomme i dette Forslag.

— Det er frygteligt, mumlede hun. Hvor tror de dog, jeg kan finde Dominique nu. Han er borte, mere véd jeg ikke.

— Ja, nu kan de vælge. Ham eller deres Fader.

— Ak Gud! er det muligt at vælge her? Selv om jeg vidste, hvor Dominique var, kunde jeg da vælge! . . . De gennemborer mit Hjerte . . . Jeg vil hellere dø lige strax. Ja, det vil snart være forbi. Dræb mig, beder jeg dem, dræb mig!

Dette Udbrud af Fortvivelse og Taarer gjorde Officeren utaalmodig. Han raabte:

— Nu er det nok! Jeg skal være god, jeg giver dem to Timer . . . dersom deres Kæreste ikke er her om to Timer, maa deres Fader bøde for ham.

Og han lod Fa'er Merlier føre ind i det Værelse, der havde tjent til Fængsel for Dominique. Den gamle forlangte Tobak og satte sig til at ryge. Paa hans koldblodige Ansigt sporedes ingen Bevægelse. Da han var bleven ene løb kun to store Taarer ham langsomt ned ad Kinderne, alt mens han vedblev at ryge. Hans stakkels, kære Barn, hvor hun dog maatte lide!

Françoise var bleven staaende midt i Gaarden. Prøjsiske Soldater gik smaaaleende forbi hende. Enkelte tilraabte hende nogle Ord, Spøgefuldheder, som hun ikke forstod. Hun betragtede den Dør, gennem hvilken hendes Fader lige var gaaet ind, og med en langsom Bevægelse førte hun Haanden til Panden, som for at tilbagetrænge et Udbrud.

Officeren vendte sig om og gentog:

— De har to Timer. Forsøg paa at benytte dem.

Hun havde to Timer. Denne Sætning hvirvlede rundt i hendes Hoved. Saa gik hun mekanisk ud ad Gaarden, ligefrem. Hvor skulde hun gaa hen? Hvad skulde hun gøre? Hun prøvede ikke engang paa at tage en Beslutning,

fordi hun følte det unyttige i sine Bestræbelser. Alligevel vilde hun gerne sé Dominique. De kunde forhandle sammen, maaske de kunde finde paa en Udvej. Og med forvirrede Tanker gik hun ned til Bredden af Morellefloden, som hun vadede over nedenfor Slusen, paa et Sted, hvor der var store Sten. Hun gik hen til det første Piletræ i Hjørnet af Engen. Da hun bukkede sig ned, saa hun en Blodpøl, der fik hende til at blegne. Dér var Stedet. Og hun fulgte Dominiques Spor i det nedtraadte Græs; han maatte have løbet, man saa en Række af lange Skridt i en skraa Linje hen over Engen. Saa forsvandt Sporene paa den anden Side af denne; men i Engen ved Siden af troede hun at finde dem igen. De førte hende til Ud-kanten af Skoven, hvor ethvert Spor var forsvundet.

Alligevel gik Françoise ind under Træerne. Det var hende en Lindring at være ene. Hun satte sig ned et Øjeblik. Saa tænkte hun paa, at Tiden gik og rejste sig igen. Hvorlænge var det siden, hun havde forladt Møllen? Fem Minutter? En halv Time? Hun havde tabt Bevidstheden om Tiden. Maaske havde Dominique skjult sig i et Buskads, som hun kendte og hvor de en Eftermiddag havde plukket Nødder sammen. Hun begav sig hen til Buskadset og undersøgte det; men kun en Drossel fløj op derfra med sit blide og sørgmodige Skrig. Saa tænkte hun paa, at han kunde være tyet ind

i en Hule i Klippen, hvor han undertiden laa paa Lur under Jagten; men Hulen var tom. Hvad nyttede det at søge? hun fandt ham dog ikke; men lidt efter lidt opildnedes hun af Øn-sket om at opdage ham og gik hurtigere. Hun kom pludselig paa den Tanke, at han maaske kunde være klatret op i et Træ. Saa gik hun fremad, idet hun saa opefter, og for at han kunde vide, at hun var i Nærheden, kaldte hun paa ham ved hvert femtende eller tyvende Skridt. Kun Gøgen svarede, og et Pust igennem Grenene, som fik hende til at tro, at han var der og var ifærd med at stige ned. Engang troede hun endog at sé ham; hun stod stille, med Struben sammensnøret af Angst, og fik Lyst til at flygte. Hvad skulde hun sige ham? Kom hun da for at føre ham hen og skydes? Nej, nej, hun vilde slet ikke tale om det. Hun vilde raabe til ham, at han skulde redde sig, at han ikke maatte forblive i Omegnen. Saa forvoldte Tan-ken om hendes Fader, der ventede, hende et smerteligt Stik. Hun lod sig falde ned paa Skovbunden og græd, idet hun gentog:

— Min Gud! min Gud! hvorfor er jeg dog kommen her.

Det var Vanvid, at hun var gaaet herhen. Og som betagen af Angst løb hun og søgte at naa ud af Skoven. Tre Gange foer hun vild, og hun troede, at hun ikke skulde finde Møllen igen, da hun saa Engen ligeoverfor Rocreuse

aaben for sig. Saasnart som hun saa Landsbyen, standsede hun. Skulde hun komme ene hjem?

Hun blev staaende, da en Stemme kaldte sagte:

— Françoise! Françoise!

Og hun saa Dominique løfte Hovedet op over Randen af en Grøft. Retfærdige Himmell! hun havde fundet ham! Gud selv vilde da, at han skulde dø? Hun tilbageholdt et Skrig og lod sig glide ned i Grøften.

— Søgte du efter mig? spurgte han.

— Ja, sagde hun, medens det summede i hendes Hoved og hun ikke vidste, hvad hun skulde sige.

— Naa, hvad gaar der for sig?

Hun slog Øjnene ned og stammede:

— Ingenting, jeg var blot urolig, jeg vilde gerne sé dig.

Da han saaledes var bleven beroliget, forklarede han hende, at han ikke havde villet gaa for langt bort. Han var ængstelig for dem. Disse Slyngler til Prøjsere vare i Stand til at hævne sig paa Kvinder og Oldinge. Naa, alt gik altsaa godt og han tilføjede smilende.

— Om otte Dage holde vi Bryllup, hvad?

Men da hun vedblev at være urolig, blev han alvorlig igen.

— Men hvad fejler dig? Du skjuler noget for mig.

— Nej, jeg forsikrer dig. Jeg er kun forpustet af at løbe.

Han kyssede hende, idet han sagde, at det vilde være uforsigtigt af dem at tale længere sammen; og han vilde stige op af Grøften for at gaa ind i Skoven. Men hun holdt ham skælvende tilbage.

— Hør, du gjorde maaske alligevel bedst i at blive her . . . Der er ingen, der søger efter dig, du har ikke noget at frygte.

— Françoise, du skjuler noget for mig, sagde han igen.

Hun forsikrede ham igen, at hun ikke skjulte noget. Hun vilde blot hellere have, at han skulde blive i Nærheden af hende. Og hun fremstammede ogsaa andre Grunde. Hun forekom ham saa besynderlig, at han nu selv vilde have vægret sig ved at gaa længere bort. Desuden troede han paa, at de Franske vilde komme tilbage. Man havde set Tropper henad Sauval til.

— Ak! blot de vilde skynde sig, blot de vilde være her snart! hviskede hun ivrig.

I dette Øjeblik slog Klokken i Rocreuse elleve. Lyden af Slagene hørtes klart og lydelig did. Hun rejste sig bestyrtet; det var to Timer siden hun havde forladt Møllen.

— Hør, sagde hun hurtigt, dersom vi trænge til dig, gaar jeg op paa mit Kammer og vinker med mit Lommetørklæde.

Og hun løb afsted, medens Dominique strakte

sig meget urolig paa Grøftekanten for at iagttage Møllen. Da Françoise kom ind i Rocreuse, mødte hun en gammel Tigger, Fa'er Bontemps, som kendte hele Egnen. Han hilste hende, han havde lige set Møllen besat af Prøjserne; saa gik han videre, idet han gjorde Korsets Tegn og mumlede nogle afbrudte Ord.

— De to Timer er forbi, sagde Officeren, da Françoise viste sig.

Fa'er Merlier sad paa en Bænk tæt ved Brønden. Han røg stadig. Den unge Pige kastede sig atter paa Knæ, græd og bønfuldt. Hun vilde vinde Tid. Haabet om, at de Franske skulde komme tilbage, var steget hos hende, og medens hun jamrede, syntes hun at høre langt borte Troppernes taktfaste Skridt. Ak! hvis de var kommen! hvis de havde befriet dem alle!

— Hør mig, Herre, en Time endnu, blot en Time — De kunde gerne indrømme os en Time!

Men Officeren var ubøjelig. Han befalede endog to Mænd at føre hende ud, for at man rolig kunde skride til den Gamles Exekution. Da opstod der en frygtelig Kamp i Françoises Hjerte. Hun kunde ikke saaledes lade sin Fader myrde. Nej, nej, hellere vilde hun dø med Dominique; og hun styrtede henimod Opgangen til sit Kammer, da Dominique selv traadte ind i Gaarden.

Officeren og Soldaterne udstødte et Triumf-

skrig. Men han gik roligt henimod Françoise, som om han kun havde Øje for hende og sagde lidt strengt:

— Det er slet handlet; hvorfor har du ikke ført mig med tilbage? Nu har Fa'er Bontemps maattet fortælle mig, hvordan Sagerne stod. — Naa, her er jeg.

V.

Klokken var tre. Himlen var efterhaanden bleven bedækket af store, sorte Skyer, Bebudere af et Uvejr, der nærmede sig. Denne gulgraa Himmel, disse kobberfarvede Pletter gav Dalen ved Rocreuse, der var saa munter i Solskin, Udseende af en Morderhule fyldt af lumske Skygger. Den prøjsiske Officer havde indskrænket sig til at lade Dominique indespærre uden at udtale sig nærmere om den Skæbne, der ventede ham. Lige fra Middag kæmpede Françoise med den afskyeligste Angst. Hun vilde ikke forlade Gaarden, skønt hendes Fader indstændig bad hende derom. Hun ventede de Franske. Men Timerne vilde henrinde, Mørket vilde falde paa og hun led saameget desto mere, som al den Tid, der var vunden, dog ikke synes at kunne ændre den skrækkelige Slutning.

Imidlertid foretog Prøjserne henad Klokken tre deres Forberedelser til Afmarchen. Ligesom igaar havde Officeren i nogen Tid lukket sig inde med Dominique. Françoise begreb, at det

nu drejede sig om Liv eller Død for den unge Mand. Saa foldede hun sine Hænder og bad. Fa'er Merlier, der stod ved Siden af hende, bevarede den stumme og strenge Holdning hos en gammel Bonde, der ikke prøver paa at kæmpe mod Skæbnens Tilskikkelser.

— Aah Gud, aah Gud! stammede Françoise, de ville dræbe ham . . .

Mølleren trak hende hen til sig og tog hende paa Skødet som et lille Barn.

I dette Øjeblik kom Officeren ud, medens to Mand bagved førte Dominique med.

— Aldrig, aldrig! raabte han. Jeg er rede til at dø.

— Betænk dem vel, sagde Officeren. Den Tjeneste, som de afslaar at yde, vil en anden vise os. Jeg skænker dem Livet, jeg vil være ædelmodig . . . Det drejer sig blot om at føre os til Montredon tværs igennem Skoven. Der maa være Gangstier der.*

Dominique svarede ikke mere.

— Altsaa, de nægter haardnakket at give efter?

— Dræb mig og lad os faa Ende paa det, svarede han.

Françoise bønfaldt ham paa Afstand med foldede Hænder. Hun glemte alt, hun vilde raade ham til at begaa en Fejghed. Men Fa'er Merlier greb hendes Hænder for at Prøjserne ikke skulde sé det taabelige Fruentimmers Fagter.

— Han har Ret, mumlede han, det er bedre at dø.

Exekutionsafdelingen var opstillet. Officeren ventede paa, at Dominique skulde vise sig svag. Han troede endnu at kunne overtale ham. Der indtraadte en Tavshed. Fra det fjærne hørte man stærke Tordenskrald. En lummer Hede herskede over Egnen. Da hørtes pludselig gennem Stilheden det gjaldende Raab:

— De Franske kommer! de Franske kommer!

Det var virkelig dem. Paa Vejen til Sauval kunde man ved Udkanten af Skoven skelne Rækken af de røde Benklæder. Det forarsagede en overordentlig Ophidselse i Møllen. De prøjsiske Soldater løb om med hæse Udraab. Forøvrigt var der endnu ikke løsnet et Skud.

De Franske! der er de Franske! raabte Françoise og klappede i Hænderne. Hun var som besat. Hun rev sig løs fra sin Fader, hun lo og strakte Armene i Vejret. Endelig kom de da, og de kom tidsnok, eftersom Dominique endnu stod oprejst derhenne.

En frygtelig Salve, der lød som et Tordenskrald i hendes Øren, fik hende til at vende sig om. Officeren havde blot mumlet:

— Lad os først faa den Sag i Orden.

Og idet han selv havde skubbet Dominique op mod Væggen af Skuret, havde han kommanderet Fyr. Da Françoise vendte sig om, laa Dominique paa Jorden med Brystet gennem-boret af tolv Kugler.

Hun græd ikke, hun blev som lammet. Hendes Øjne stirrede stift og hun satte sig under Skuret, nogle Skridt fra den døde. Hun

betragtede ham og gjorde i enkelte Øjeblikke en ubestemt og barnlig Bevægelse med Haanden. Prøjserne havde bemægtiget sig Fa'er Merlier som Gidsel.

Det blev en smuk Kamp. Officeren havde hurtigt posteret sine Mænd, da han indsaa, at han ikke kunde trække sig tilbage uden at blive tilintetgjort. Det var lige saa godt at sælge Livet saa dyrt som muligt. Nu var det Prøjserne, som forsvarede Møllen og de Franske, som angreb den. Skydningen begyndte med uhørt Voldsomhed og fortsattes uafbrudt i en halv Time. Derpaa hørtes et dybt Skrald og en Kugle knuste en vældig Gren paa det hundred-aarige Elmetræ. De Franske havde Kanoner. Et Batteri var opstillet lige foran den Grøft, hvor Dominique havde skjult sig, og bestrøg Landevejen gennem Rocreuse. Kampen kunde nu ikke blive lang.

Ak, den stakkels Mølle! Den var gennem-boret af Kugler paa kryds og tvers. Halvdelen af Taget var borte og to Sidemure ramlede sammen. Navnlig var den Side, der vendte mod Morellefloden, ynkelig tilredet. Slyng-planterne, der vare løsrevne fra de sammen-styrtede Mure, hang ned som Pjalter; Floden medførte Stumper og Stykker af alle Slags, og gennem en Revne saa man ind i Françoises Kammer, med Sengen, hvis hvide Omhæng vare omhyggeligt dragne for. Det gamle Hjul rantes af to Kanonkugler lige efter hinanden og stønnede som paa sit yderste. Skovlene

bleve bortskyllede af Floden og Skroget knustes. Det var selve det levende Hjerte i Møllen, som nu var bristet.

Saa stormede de Franske. Der fandt en rasende Kamp med blanke Vaaben Sted. Som en Morderhule under den rustfarvede Himmel blev Dalen opfyldt af Lig. De store Enge fik et vildt Udseende med deres enkeltstaaende Træer og med Rækken af Popler som gennemfurede dem med Skygger. Tilhøjre og tilvenstre stode Skovene ligesom Murene i en Cirkus, der indesluttede de kæmpende, medens Kilderne og Faldene og Vandløbene antog ligesom Lyden af en Hulken i den Rædsel, der fyldte Landskabet.

Under Skuret sad Françoise uden at røre sig, krøben sammen ligeoverfor Dominiques Legeme. Fa'er Merlier var bleven dræbt paa Stedet af en blind Kugle. Da nu Prøjserne vare tilintetgjorte og medens Møllen brændte, traadte den franske Kaptajn som den første ind i Gaarden. Det var lige fra Felttogets Begyndelse det eneste Held, han havde haft. Han var ogsaa meget begejstret og smilede, idet han rettede sin ranke Vækst, med det elskværdige Udtryk af den kønne Kavallér, han var. Og da han opdagede Françoise, der sad ganske sløv mellem sin Kærestes og sin Faders Lig, midt blandt de rygende Ruiner af Møllen, hilste han galant med sin Sabel og raabte:

— Sejr! Sejr!

